

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ”

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

КЪМ

31.12.2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ	СТРАНИЦА
Годишен Доклад за дейността	3
Доклад на независимите одитори	15
Отчет за всеобхватния доход	20
Отчет за финансовото състояние	21
Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица	22
Отчет за паричните потоци	23
Обща информация	24
Счетоводна политика	26
Пояснителни бележки	35

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2023г.

I. Обща информация

“ДЗИ–Универсален пенсионен фонд” е регистриран с Решение № 1 на СГС от 06.11.2003 г. по ф.д. 11576/2003 г. С Решение № 2 на СГС от 19.06.2007 г. е вписана промяна в наименованието на фонда от “ДЗИ-Универсален пенсионен фонд” на “Универсален пенсионен фонд - Бъдеще” (наричан по-долу за краткост фонда или “УПФ-Бъдеще”). Седалището и адресът на управление на фонда са, както следва: гр. София, ул. „Христо Белчев”, № 3, I-ви надпартерен етаж.

Съгласно решение на Комисията за финансов надзор (наричана по-долу за краткост КФН или комисията) от 15.11.2003 г. фондът се управлява и представлява от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД, регистрирано с Решение № 1 на СГС от 08.08.2003 г. по ф.д. 8910/2003 г. С Решение № 4 на СГС от 25.04.2007 г. е вписана промяна в наименованието на дружеството от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД на “Пенсионноосигурително дружество - Бъдеще” АД (наричано по-долу за краткост дружеството или “ПОД-Бъдеще” АД). Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Христо Белчев”, № 3, I-ви надпартерен етаж. Предметът на дейност е допълнително пенсионно осигуряване. За извършване на своята дейност дружеството притежава Лицензия № 283-ПОД/30.07.2003 г., издадена от КФН.

Фондът се управлява от „ПОД-Бъдеще“ АД и се представлява от изпълнителните му директори. Системата за управление на дружеството е едностепенна и се осъществява от Съвет на директорите.

Надзор върху дейността на „УПФ -Бъдеще“ се осъществява от Комисията за финансов надзор, която упражнява превантивен и последващ контрол върху дейността на пенсионно осигурителното дружество и управлението от него фонд за допълнително пенсионно осигуряване.

Инвестиционни посредници, с които пенсионният фонд има сключени договори към 31.12.2023 г. са:

1. "ИНГ Банк Н.В." – клон София
2. ИП "ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА" ООД
3. "БЕНЧМАРК ФИНАНС" АД
4. "УНИКРЕДИТ БУЛБАНК" АД
5. "СТАНДАРТ ИНВЕСТМЪНТ" АД
6. ИП "КАПМАН" АД
7. "ЕВРО-ФИНАНС" АД
8. "БАЛКАНСКА КОНСУЛТАНТСКА КОМПАНИЯ-ИП" ЕАД
9. ИП „ДИЛИНГОВА ФИНАНСОВА КОМПАНИЯ“ АД

Банка попечител на „УПФ-Бъдеще“ е „Юробанк България“ АД.

КФН упражнява превантивен и последващ контрол върху дейността на пенсионноосигурителните дружества и управлението от тях фондове.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО) в „УПФ – Бъдеще“ обхваща лицата, родени след 31.12.1959 г. и е индивидуално. Това е дейност по набиране на задължителни пенсионноосигурителни вноски, управление на средствата и изплащане на пенсия. Дейността се осъществява чрез пенсионни схеми на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

вноски, чиито размер се определя ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

Кодексът за социално осигуряване (КСО) определя реда за първоначален избор и последваща промяна на участие в „УПФ – Бъдеще“, както и условията за изплащане на средства.

Съгласно действащата нормативна уредба за всяко лице се открива индивидуална партида, която се води в лева и дялове. Датата 1 юли 2004 г. е приета като начална дата за въвеждането на дяловете (1 лев е равен на 1 дял) и на ежедневната оценка на активите на фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на фонда към същия ден.

Стойността на 1 дял за 30.12.2022 г. е 1.55343 лв., а за 29.12.2023 г. е 1.60444 лв. При управлението на средствата дружеството е следвало принципите на надеждност, ликвидност и диверсификация, с цел получаване на стабилна доходност при умерен риск.

Постигната доходност, инвестиционен риск, коефициент на Шарп към 31.12.2023 г.

	2019 г.	2020г.	2021г.	2022г.	2023г.
Доходност ¹	3.47%	0.62%	3.70%	- 5,52%	3,28%
Инвестиционен риск ²	5.01%	4.40%	4.01%	5.72%	5,79%
Коефициент на Шарп ³	0.77	0.25	0.04	-	0,014

Забележка:

¹ Номиналната доходност за периода 2019, 2020, 2021, 2022 и 2023 г. е изчислена на основата на изменението на стойността на един дял за съответната година, съгласно Наредба №61 на КФН.

² Инвестиционният риск е изчислен с показателя стандартно отклонение на доходността, съгласно Наредба №61 на КФН.

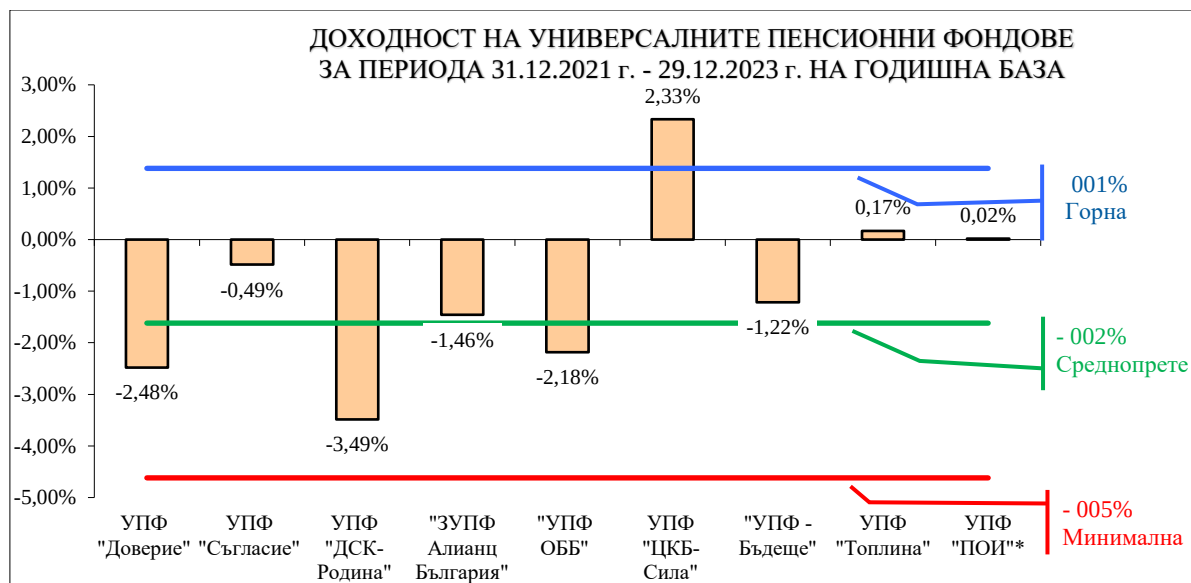
³ Стойността на коефициента на Шарп се оповестява само в случай, че постигната номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициента е изчислен съгласно Наредба №61 на КФН.

Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Дружеството не гарантира положителна доходност и стойността на един дял може да се промени.

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

Сравнителни данни за 24-месечния период 31.12.2021г. – 29.12.2023 г. са посочени в графиките по-долу:

Приложение № 1

Източник: Комисия за финансов Надзор

Забележка: Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Дружеството не гарантира положителна доходност и стойността на един дял може да се промени.

II. Инвестиционна дейност на „Универсален пенсионен фонд –Бъдеще”

Основната цел при инвестиране на средствата на фонда в средносрочен и дългосрочен план е да бъде запазена реалната покупателна способност на поверените активи.

Цели по отношение на риска:

Предвид спецификата на Фонда и датата на възникване на първите плащания, инвестиционният хоризонт на Фонда е от три до пет години. Основната част от инвестициите в портфейла е структурирана в този диапазон.

Ограничения, свързани с ликвидни нужди:

За посрещането на текущи ликвидни нужди фондът осъществява инвестиции в свръх ликвидни финансови активи на стойност не по-малка от необходимата за обезпечаването на ликвидните нужди.

При управлението на активите на фонда Дружеството цели постоянна оптимизация на инвестиционния портфейл в съотношението доходност/риск чрез диверсификация на портфейла по групи активи и избор на инвестиционни инструменти и емитенти за постигане на възможно най-добра очаквана рисковопрегледена доходност (възвращаемост за единица поет риск, свързан с книгата на даден емитент) и при съответното секторно и регионално разпределение на пазарния риск.

Рисковият апетит на фонда се дефинира съобразно неговата специфика и се обуславя от одобрения бенчмарк.

Ограничения, свързани с инвестиционния хоризонт:

Предвид спецификата на фонда и датата на възникване на първите плащания, инвестиционният хоризонт на фонда е от три до пет години. Основната част от инвестициите в портфейла са структурирани в гореспоменатите времеви диапазони.

Ограничения, свързани с ликвидни нужди:

За ликвидни нужди е препоръчително 5% от активите фонда да се инвестират в бързо ликвидни финансови инструменти.

Основен критерий за постигане на целите на инвестиционната политика е доходността на фонда. За еталон (бенчмарк) по който се съпоставя постигнатата доходност на фонда е приет индекса UNIDEX. Това е индексът на стойността на един дял в УПФ и се изчислява като модифицирана среднопретеглена стойност от стойностите на един дял за всеки професионален фонд, спрямо относителния дял на активите на този фонд в общата маса от активите на всички професионални фонда. Относителните дялове се ограничават до 20 на сто, аналогично на методиката, използвана за изчисляването на минималната доходност във Фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Стойността на UNIDEX се публикува ежедневно на страницата на КФН.

Основните стилове при инвестиране са следните:

1. Управление на портфейли с фокус върху книжа на бързо развиващи се сектори и динамични компании (growthstyle). Основната характеристика на стила и движещ мотив са очакванията на инвеститорите за експоненциален ръст на оперативните показатели на компаниите, представители на перспективни сектори.

2. Управление на портфейли с фокус върху инвестиции в книжа на компании в утвърдени сектори и индустрии с добри пазарни позиции (valuestyle). Този стил се определя като по-консервативен, залагащ на книжа, емитирани от големи и финансово стабилни компании. Инвеститорите, следващи този стил разчитат на дивидент на доходност, като капиталовите печалби са от второстепенно значение в краткосрочен план.

3. Управление на портфейли, следвайки статистически потвърдени пазарни тенденции (momentuminvesting). Инвеститорите, следващи тази стратегия разчитат, че статистически значимо повишение в цената на даден актив е предпоставка за по-нататъшно поскъпване, поради натрупаната инерция. Позитивното развитие се очаква даде възможност за реализиране на капиталова печалба.

За да може да се снижи специфичният риск на всяка позиция, инвестиционният портфейл на фонда се диверсифицира по емитенти, финансови инструменти, продължителност и валута. При инвестиране на средствата на фонда, „ПОД – Бъдеще” АД следва активна инвестиционна стратегия, базирана на пълноценно използване на инструментите, търгувани главно на българския финансов пазар. В конкретен план неговите активи могат да се инвестират в държавни ценни книжа, общински облигации, корпоративни облигации, ипотечни облигации и други активи с фиксиран или плаващ доход, акции, дялове и други финансови инструменти при умерено ниво на риск. Инвестиционните цели на фонда се постигат чрез комбиниране на сигурността на инвестициите в ценни книжа с фиксиран доход с по-високата очаквана доходност от инвестициите в акции на публични дружества. Изборът на конкретните емисии ценни книжа се осъществява в зависимост от класа активи съгласно различни критерии.

От друга страна, нормативните изисквания за спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация налагат подходът при управление на активите на Фонда да бъде във висока степен консервативен и да определя относително нисък рисков профил на неговия портфейл от инвестиции.

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

Нормативната уредба поставя качествени и количествени изисквания към структурата на портфейла на фонда в следните основни направления:

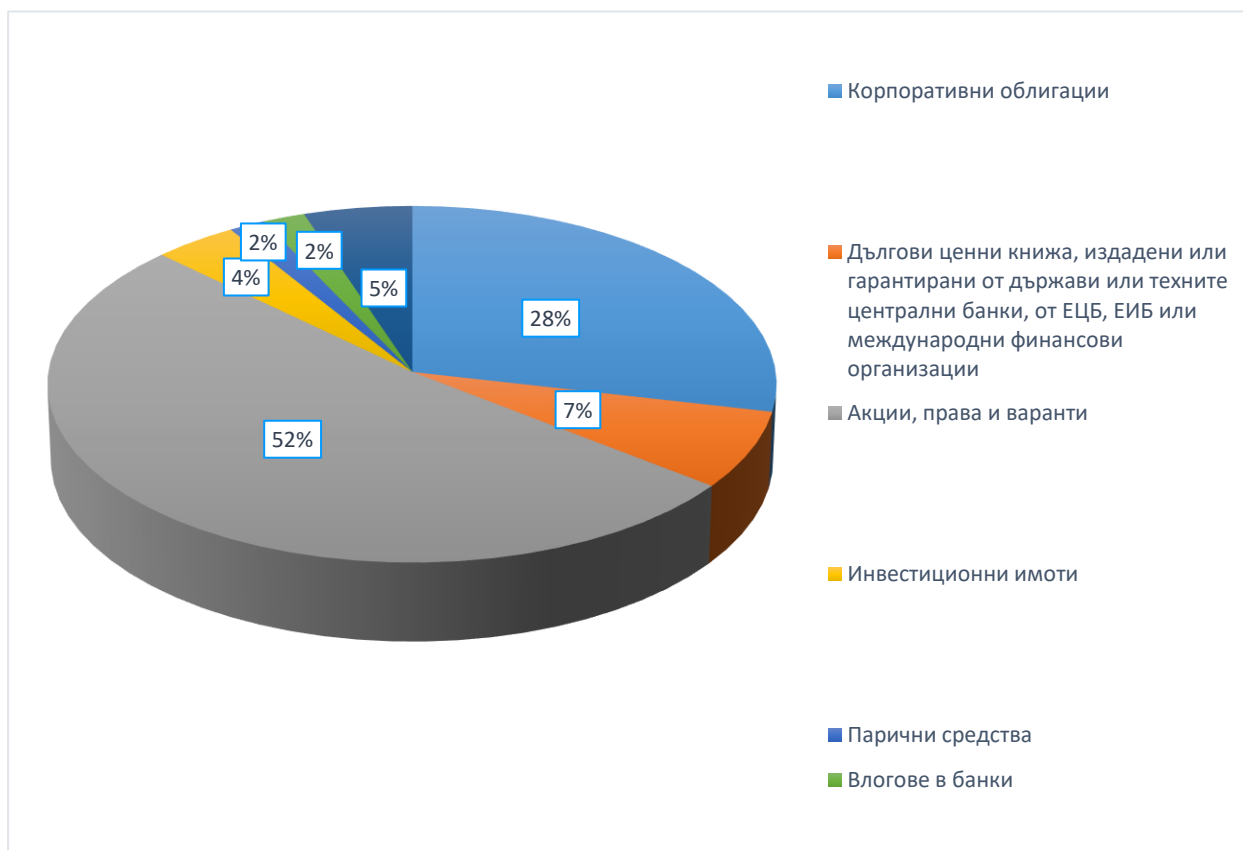
- регламентиране на класовете от финансови инструменти;
- налагане на ограничения за размера на средствата, които могат да бъдат вложени в различни инструменти;
- лимитиране на експозициите към емитенти и контрагенти.

В условията на волатилни фондови пазари „ПОД-Бъдеще“ АД се стреми да следва основната цел, която е записана в инвестиционната политика на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, а именно: осигуряване на оптимално съотношение риск/възвращаемост на инвестициите в портфейлите на фондовете, чрез диверсификация и спазване на ограниченията, предвидени в закона, вътрешните правила и процедури, действащи в дружеството

III. Инвестиционен портфейл и балансови активи на „УПФ – Бъдеще“

Приложение № 2

Структура на инвестиционния портфейл на „УПФ – Бъдеще“ към 29.12.2023г.

Източник: „ПОД-Бъдеще“ АД

Забележка: Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

В края на 2023 г. основно тегло в инвестиционния портфейл на „УПФ-Бъдеще“ заемат акциите, правата и вариантите с общо тегло - 51.62%, от тях акциите и правата на АДСИЦ са в размер на 5,02%, акциите и дяловете на КИС и АИФ – 20,47% и акции, права и варианти, различни от тези на АДСИЦ, КИС и АИФ – 26,13%. В корпоративни облигации, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа са инвестирани 28.54% от активите на „УПФ-Бъдеще“. Инвестициите в инвестиционни имоти са в размер на 19 935 хил.лв. и представляват 3,98% от активите на фонда. Средствата по разплащателните сметки са в размер на 8 603 хил. лв., което е 1,72% от активите, в банкови влогове са инвестирани 10 029 хил.лв или 2.00% от активите на фонда, в дългови ценни книжа 34 980 хил. лв. или 6,99 % и в краткосрочни вземания 25 740 хил.лв. или 5.14% от активите на фонда.

Балансовите активи на „УПФ-Бъдеще“ към 31.12.2023г. са в размер на 500 562 хил.лв.

IV. Нетни активи на „Универсален пенсионен фонд – Бъдеще“

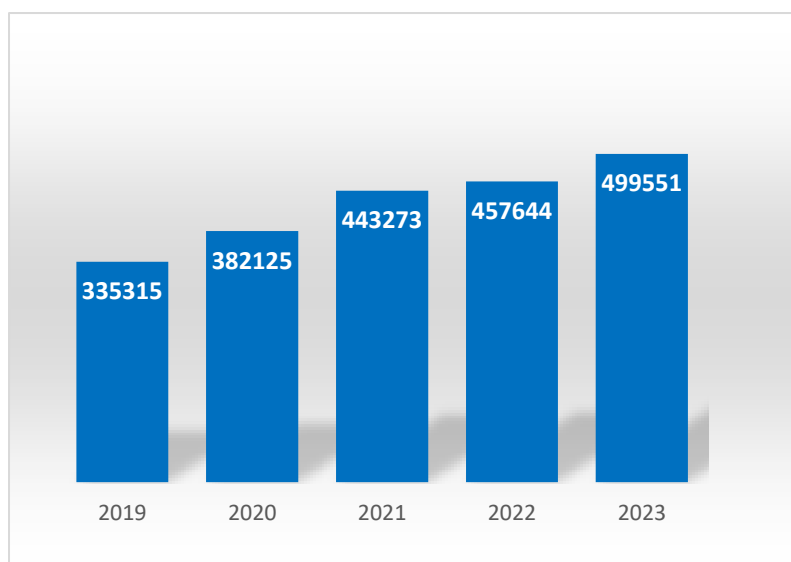
Към 29.12.2023г. нетните активи на фонда са на стойност 499 551 хил. лв., а в края на предходния отчетен период (30.12.2022 г.) са били 457 644 хил. лв. Нетните активи на фонда нарастват с 41 907 хил.лв или с 3.24%.

Според данни на Комисията за финансов надзор за периода 30.12.2022г. – 29.12.2023г. нетните активи на пазара нарастват с 3 385 756 хил.лв или 20, 46%.

Наблюдава се устойчив темп на нарастване на активите на „УПФ – Бъдеще“ през отчетния период.

Приложение № 3

Нетни активи на „УПФ – Бъдеще“ за периода 2019г.-2023г.

Източник: Комисия за финансов надзор

Забележка: Постигнатите резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

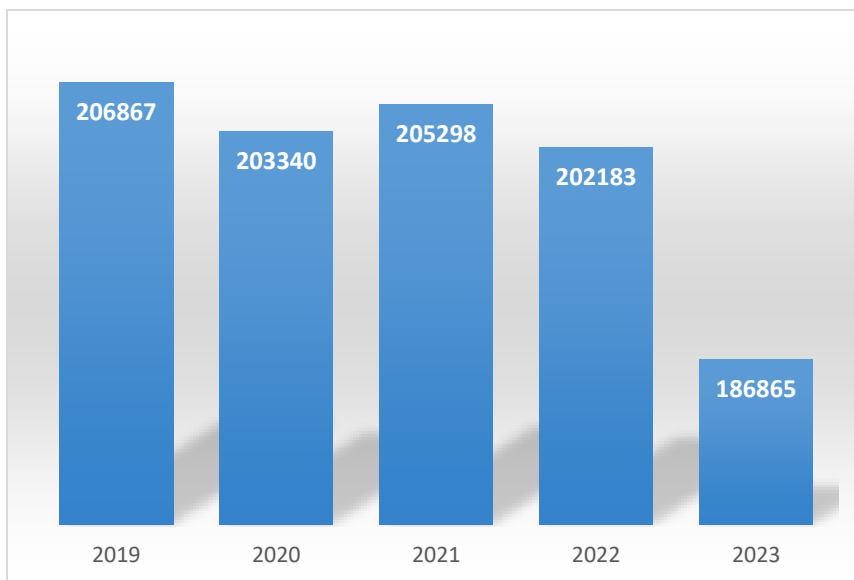
V. Брой на осигурените лица и среден размер на натрупаните средства

Към 29.12.2023 г. в „Универсален пенсионен фонд – Бъдеще“ броят на осигурените за допълнителна пенсия е 186 865 лица, докато в края на предходната отчетна година 2022 г. техният брой е бил 202 183 души.

С 15 318 лица е намалението им за една година. Тези данни отразяват намаление с 7,58 %, спрямо увеличение на пазара според данни на Комисията за финансов надзор за съответния период с 73 377 броя или 1,86%. (Направените изчисления са на база данни от КФН за целия осигурителен пазар).

Приложение № 4

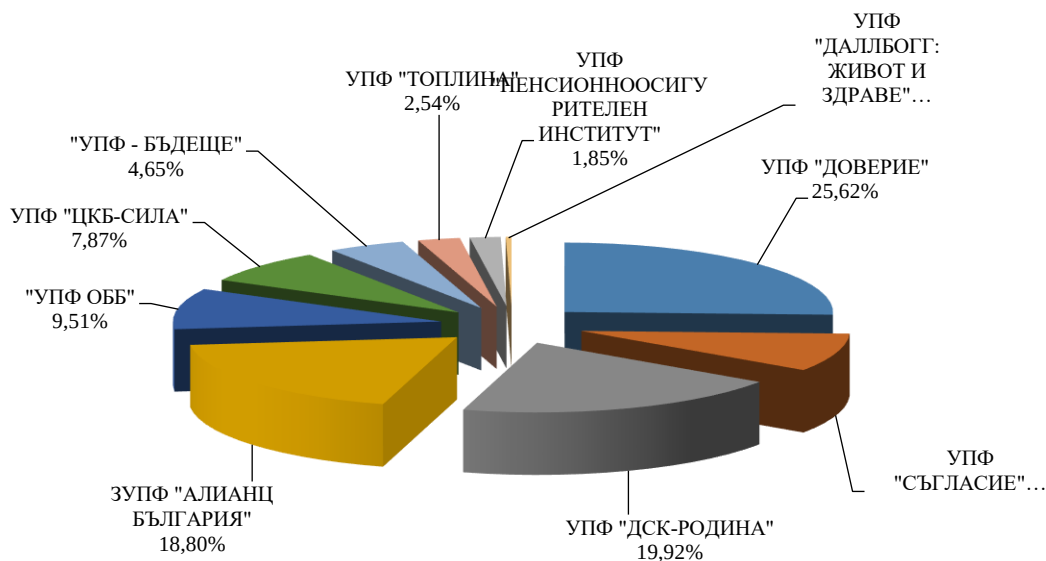
Осигурени лица в „УПФ – Бъдеще“ за периода 2019г.-2023г.

Източник: Комисия за финансов надзор

Забележка: Постигнатите резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

Пазарен дял на УПФ по броя на осигурените в тях лица към 31.12.2023 г.

Източник: Комисия за финансов надзор

Забележка: Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

Според данни от Комисията за финансов надзор пазарният дял на броя на осигурените лица на „Универсален пенсионен фонд – Бъдеще“ намалява в сравнение с предходната година с 0.47 процентни пункта.

Приложение № 6

Пазарен дял на „УПФ-Бъдеще“ към 29.12.2023 г.	Пазарен дял на „УПФ-Бъдеще“ към 30.12.2022 г.
4,65%	5.12%

Източник: Комисия за финансов Надзор

Забележка: Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

Среден размер на натрупаните средства на едно осигурено лице в „Универсален пенсионен фонд - Бъдеще" към 29.12.2023 г. е **4 244,97** лв., като се отчита ръст спрямо 31.12.2022 г., когато са били **3 483.19** лв.

Среден размер на натрупаните средства на едно осигурено лице в „УПФ-Бъдеще“ и среден размер за всички универсални пенсионни фондове

Среден размер* на натрупаните средства на лицата, за които през предходните 12 месеца е постъпила поне една осигурителна вноска
(към края на съответния месец)

Година, месец	2022	2023											
	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
УПФ													
"УПФ - БЪДЕЩЕ"	3,483.19	3,550.79	3,529.02	3,570.57	3,631.38	3,736.89	3,740.95	3,810.16	3,854.28	3,943.84	4,008.02	4,062.13	4,244.97
Среден размер за всички УПФ	5,626.98	5,814.43	5,782.49	5,907.56	5,987.21	6,025.61	6,138.64	6,240.28	6,235.66	6,141.33	6,229.50	6,426.79	6,636.75

(лв.)

Забележка:

*Индивидуалният размер на натрупаните средства по партидите на осигурените лица варира в широки граници и зависи от множество фактори като:

Източник: Комисия за финансов надзор

Забележка: Постигнатите резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

VI. Политика по управление на риска

През 2024 г. риск мениджмънта на дружеството ще продължи да поддържа непрекъснат мониторинг на пазарния риск чрез следене на динамиката на основните и пазарните лихвени проценти, и извършване на анализ и оценка за тяхното влияние върху дълговите инструменти, включени в портфейлите на фондовете, управлявани от „ПОД-Бъдеще“ АД. Продължи и мониторинга за стабилността на банковата система като цяло и на банките, в които Дружеството е депозирало средства на Фондовете, чрез анализ на новини, финансови отчети и информации (доклади) от надзорни органи, рейтингови агенции и др. Осъществява се и непрекъснат мониторинг на кредитните рейтинги на държави, банки и емитенти на облигации и незабавно информирание на инвестиционния консултант при установяване на негативна промяна в техните рейтинги.

„УПФ-Бъдеще“ е изложен на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

1. Пазарен;
2. Лихвен;
3. Валутен;
4. Ценови;
5. Кредитен – контрагентен, сетълмент риск и инвестиционен кредитен риск;
6. Оперативен – риск от персонала, технически риск, риск от физическо вмешателство и риск от обкръжаващата среда;
7. Ликвиден;
8. Риск от концентрация.

През 2024 г. основните цели на фонда са да продължи изграждането на добри стандарти при инвестиционната политика, като се спазват принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Ръководството на дружеството продължава добрите практики за провеждане на регулярни заседания и извънредни заседания на Комитета по инвестиции и на Комитета по управление на риска за запознаване с пазарната ситуация и вземане на спешни решения и мерки, в случай че обстоятелствата ги налагат. Продължава постоянен мониторинг върху информационната обезпеченост на инвестиционната дейност в Дружеството (използваните източници на информация за състоянието и динамиката на финансовите пазари) и при необходимост предприемане на действия за нейното подобряване. Предвид очакванията за увеличаването на волатилността на капиталовите пазари е възможно и активно управление на

портфейлите на фондовете с цел минимизиране на рисковете и запазване на доходността на активите. Продължава непрекъснатия мониторинг на новините за капиталовите пазари, действията на законодателните и регулаторните органи, на централните банки и др. институции, свързани с инвестиционната дейност на пенсионноосигурителните дружества в страната. През следващата година са възможни промяна на основни лихвени проценти, сливания и изкупувания на компании и изтегляне или обезпечаване на допълнителната ликвидност от страна на централни банки, което несъмнено ще се отрази на капиталовите пазари. В тази връзка е наложително организирането на срещи с портфолио мениджърите на колективните инвестиционни схеми, в чиито дялове/акции са инвестирани активи на Фондовете, управлявани от Дружеството, с цел осигуряване на своевременно информация за състоянието на портфейлите на тези схеми в краткосрочен план. Както през 2023 г., така и през 2024 г. дружеството ще продължи с провеждането на срещи с изпълнителните и/или финансови директори на компаниите, в които фондовете на „ПОД-Бъдеще“ АД са инвестирали.

По-подробна информация относно видовете риск е отразена в годишния финансов отчет на пенсионния фонд.

VII. Действия на фонда в областта на научноизследователската и развойна дейност

През 2023 г. фондът не е предприемал действия в областта на научноизследователската и развойна дейност.

VIII. Клонове на „ПОД-Бъдеще“ АД

Пенсионноосигурителното дружество и неговите фондове нямат регистрирани клонове в страната или чужбина.

IX. Бъдещо развитие на „УПФ – Бъдеще“

През 2024 година ще продължим изграждането на добрите стандарти при инвестиционната политика, като се спазват принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Стриктно ще следим ликвидността на притежаваните от фонда финансови инструменти, динамиката на основните и пазарните лихвени проценти, извършване на анализ и оценка за тяхното влияние върху дълговите инструменти, включени в портфейлите на ФДПО. Ще инвестираме постъпващите средства предимно в ликвидни активи с цел посрещане на необичайни (извънредни) изходящи парични потоци.

През 2024 година фонда ще се опита продължи да предприема основни стратегически стъпки за увеличаване на конкурентоспособността и пазарните си позиции. Ще се работи за подобряване на финансовата култура и информираност на клиентите, осъзнавайки че така ще създадем конкурентно предимство и ще засилим клиентската привързаност към бранда „ПОД -Бъдеще“.

През 2024 година, ще продължим да повишаваме изискванията си към дейността на осигурителните посредници, с оглед постигане на по-добри резултати в привличането и задържането на осигурени лица. Ще стартираме организация по създаване на осведомителна кампания с осигурените лица и работодатели, в която ще бъдат застъпени подробни обяснения.

Риск мениджмънта ще продължи да поддържа непрекъснат мониторинг на пазарния риск чрез следене на динамиката на основните и пазарните лихвени проценти, и извършване на анализ и оценка за тяхното влияние върху дълговите инструменти, включени в портфейла на фонда. Ще бъде провеждан мониторинг, относно стабилността на банковата система като цяло и на банките, в които

фонда възнамерява да открие депозити, чрез анализ на новини, финансови отчети и информации (доклади) от надзорни органи, рейтингови агенции и др. във връзка с обезпечаване на текуща информация за кредитните рейтинги на държави, банки и емитенти на облигации и незабавно информиране на инвестиционния консултант при установяване на негативна промяна в тях.

Според анализатори, ако конфликтът между Израел и Палестина се разрасне и обхване големите производители като Иран и Саудитска Арабия, може да се стигне до недостиг на петрол в световен мащаб, скок в цените на горивата, като бензинът у нас може и да надхвърли 4 лева за литър. Сега анализатори коментират, че настоящите военни действия едва ли ще предизвикат икономическите трусове в такъв мащаб, но всичко зависи от това колко ще продължи войната и дали няма да бъдат въвлечени още държави.

Въпреки че Израел и Палестина не са производители петрол, регионът на Близкия Изток държи 30% от световното предлагане.

На „Уолстрийт“ вече говорят за сезона на войните. Атаката срещу Израел изправя на нокти и борсите, и инвеститорите, но и обикновените хора. Според анализатори, за България, а и за Европа, важните въпроси са свързани с петрола, но не само с цената му..

Туристическият бранш у нас също може да пострада. Само миналата година страната ни е била посетена от почти 180 хиляди туристи от Израел.

Войната в Украйна също започна в момент, в който икономиката на България беше започнала да се съвзема от кризата, свързана с COVID пандемията. Почти във всички сектори се правеха опити за разширяване на производствата и нови инвестиции.

Досегашните прогнози за икономически растеж в Европа и в частност България няма да бъдат осъществени. Все по-често се прокарват твърденията, че икономическият растеж може да се окаже двойно по-нисък. За еврозоната пък все по-често се споменава рискът от стагфлация (икономически застой в комбинация с висока инфлация).

Да се правят конкретни прогнози обаче е твърде рано. Те зависят от изхода и продължителността на войната. Стотиците хиляди мигранти, напускащи Украйна, затворените граници и пренасочени товаропотоци, зависимостта на Европа (и в частност на България) от руския газ и петрол и наложените санкции ще имат негативни последици, които ще се усетят от почти всеки.

Пряко засегнати от войната са много български бизнеси, осъществяващи, търговски сделки, внос и износ с Русия и Украйна, както и компании, поддоставчици за ЕС. Туризмът също усеща войната.

Х. Допълнителна информация по чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон, както и във връзка с разкриването на конфликт на интереси

Фондът не притежава собствени акции.

Членовете на Съвета на директорите нямат право да придобиват акции и облигации на фонда.

Членовете на Съвета на директорите нямат участия в други дружества като неограничено отговорни съдружници, не притежават повече от 25 % от капитала

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

на друго търговско дружество и нямат участия в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

През годината членовете на Съвета на директорите не са сключвали договори по чл. 240б от ТЗ.

Членовете на Съвета на директорите получават възнаграждението си от „ПОД Бъдеще“ АД.

Членовете на Съвета на директорите, както и свързаните с тях лица нямат сключени договори с фонда, извън стандартните договори за пенсионно осигуряване.

XI. Събития след датата, към която е изготвен финансовия отчет

След датата, към която е изготвен финансовия отчет на УПФ-Бъдеще не са настъпили съществени събития с коригиращ и/или не коригиращ характер, които следва да се отчетат или оповестят в него.

Андрей Шотов
Изпълнителен директор „ПОД-Бъдеще“ АД

Венелин Милев
Изпълнителен директор „ПОД-Бъдеще“ АД

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА ПОД БЪДЕЩЕ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ** (Фонда), съдържащ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и отчет за всеобхватния доход, отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2023 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) .

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от пенсионното дружество и Фонда в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
„Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)“ <i>Виж пояснителни бележки 2.9. и 3.7. към годишния финансов отчет</i> Към 31 декември 2023 г. Фонда отчита ценни книжа, отчитани по ССПЗ в Отчета за финансовото състояние в общ размер на 436 255 хил. лева, което представлява 87 % от неговите общи активи (400 290 хил. лева и 87 % от общите активи към 31 декември 2022 г.) Тези финансови активи се разглеждат като ключов фактор за определяне на резултатите	По време на нашия одит одиторските ни процедури включиха, без да са ограничени до: - Преглед, проверка на документи и оценяване на адекватността на политиките, процедурите и свързаните с тях вътрешни контроли по процеса на определяне на справедливата стойност; - Анализи и други аналитични процедури във връзка със

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
от дейността на Фонда и за размера на нетните му активи. Определянето на справедливата стойност на финансовите активи се базира в по-голямата си част на пазарни данни, които са получени от различни публични източници или чрез прилагане на други оценъчни методи и техники. Повечето входящи данни за оценка се получават от борсови котировки на ликвиден пазар. Когато обаче такива данни не са разполагаеми, Фонда използва различни предположения и приблизителни оценки за нуждите на оценъчни методи, които съдържат определена степен на несигурност и субективизъм. Оценяването на финансовите активи се извършва в съответствие с изискванията на пенсионното законодателство, вътрешните правила за дейността на пенсионноосигурителното дружество и Фонда и изискванията на МСФО 13 <i>Оценяване по справедлива стойност</i>. Поради тези обстоятелства, ние считаме, че определянето на справедливата стойност на ценните книжа, отчитани по ССПЗ е ключов одиторски въпрос.	структурата и състава на портфейла от финансови активи, отчитани по ССПЗ, за да се оценят рисковете от съществени неправилни отчитания; - Оценка и проверка за адекватност и последователност на прилаганата от Фонда счетоводна политика във връзка с отчитането, класификацията и оценяването на финансовите активи, отчитани по ССПЗ с оглед на приложимите МСФО; - Получаване на потвърдително писмо от банката - попечител и равнение на потвърдените номиналната стойност и количества по видове финансови активи с отчитането им в счетоводните регистри на Фонда към 31 декември 2023 г.; - Съпоставяне на оценката на всички финансови активи, отчитани по ССПЗ и включени в портфейла на Фонда по борсови котировки, валидни към 31 декември 2023 г. с публично достъпни пазарни източници и бюлетини; - Преглед и оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията във финансовия отчет, в т.ч. и на оповестяванията във връзка с финансовите активи, отчитани по ССПЗ, включително относно йерархията на справедливите стойности.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на пенсионното дружество носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата

на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България, Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на пенсионното дружество носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството на пенсионното дружество носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление (Одитния комитет на пенсионното дружество), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовия отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Захаринова Нексия ЕООД и АТА Консулт ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ (Фонда) от общото събрание на акционерите на ПОД БЪДЕЩЕ АД, проведено на 04.12.2023 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда представлява седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Захаринова Нексия ЕООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от АТА Консулт ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на пенсионното дружество, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо пенсионното дружество и Фонда.

София, 28 март 2024 г.

„Захаринова Нексия“ ЕООД
Одиторско дружество с рег. номер 138

Димитрина Захаринова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за
одита с рег. номер 415

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за
одита с рег. номер 860

гр. София 1309, бул. "К. Величков" № 157-
159, ет.1, офис 3

„АТА Консулт“ ООД
Одиторско дружество с рег. номер 014

Радосвета Веселинова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за
одита с рег. номер 317

гр. София 1404, жк. "Бокар", бул.
"България" № 81в, ет. 2, офис 5

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

	Бележки	2023	2022
		(хил.лв.)	(хил.лв.)
АКТИВИ			
Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3.7	436 255	400 290
Банкови депозити	3.8	10 029	-
Парични средства	3.9	8 603	12 711
Инвестиционни имоти	3.10	19 935	22 707
Краткосрочни вземания	3.11	25 740	23 049
ОБЩО АКТИВИ		500 562	458 757
ПАСИВИ			
Резерв за гарантиране на минимална доходност		587	564
Дългосрочни задължения към осигурени лица		498 964	457 080
Краткосрочни задължения към ПОД	3.12	532	503
Други краткосрочни задължения	3.12	479	610
ОБЩО ПАСИВИ		500 562	458 757

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 27.03.2024 г.

Съставител:
Божидар Божилов

Изпълнителен Директор:
Венелин Милев

Изпълнителен Директор:
Андрей Шотов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 28 март 2024 г.

Димитрина Захаринова
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0415

Радосвета Веселинова
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0317
„АТА Консулт“ ООД с рег.номер 014

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0860
“ЗАХАРИНОВА НЕКСИА” ЕООД с рег.номер 138

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

	Бележки	2023	2022
		(хил.лв.)	(хил.лв.)
Приходи от инвестиции			
Операции с ценни книжа	3.1	264 233	239 432
Лихви	3.2	9 902	7 616
Приходи от валутни операции	3.3	-	1 511
Инвестиционни имоти	3.6	1 436	1 832
Приходи от дивиденди	3.2	221	229
		275 792	250 620
Разходи от инвестиции			
Операции с ценни книжа	3.4	(251 202)	(270 247)
Разходи от валутни операции	3.5	(14)	(963)
Инвестиционни имоти	3.6	(1 701)	(276)
		(252 917)	(271 486)
Доход (загуба)		22 875	(20 866)
Общ всеобхватен доход за годината		22 875	(20 866)

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 27.03.2024 г.

Съставител:
Божидар Божилов

Изпълнителен Директор:
Венелин Милев

Изпълнителен Директор:
Андрей Шотов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 28 март 2024 г.

Димитрина Захаринова
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0415

Радосвета Веселинова
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0317
„АТА Консулт“ ООД с рег.номер 014

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0860
“ЗАХАРИНОВА НЕКСИА” ЕООД с рег.номер 138

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

**ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ
НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА**

	Бел.	<u>2023</u>	<u>2022</u>
		<u>(хил.лв.)</u>	<u>(хил.лв.)</u>
Стойност на нетните активи към началото на годината		457 644	443 273
Увеличение на стойността на нетните активи			
Постъпления за осигурени лица		78 322	74 422
Средства на лица възоб.осигуряването си в УПФ по реда на чл.124а от КСО		55	41
Прехвърлени средства от други пенсионни фондове		20 135	36 379
Доход от управление на активите		22 875	1
Други увеличения		2	-
		<u>121 389</u>	<u>110 843</u>
Намаление на стойността на нетните активи			
Средства за еднократно или разсрочено изплащане на осигурени лица		(58)	(68)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица		(631)	(694)
Прехвърлени средства към други пенсионни фондове		(70 717)	(67 580)
Средства за прехвърляне към НОИ		(980)	(805)
Прехвърлени средства към ФИПП осигурени лица без наследници		(5)	(8)
Прехвърлени средства към ФИПП за изплащане на пожизнени пенсии		(89)	(52)
Прехвърлени средства към ФРП за извършване на разсрочени плащане		(566)	(284)
Загуба от управление на активи		-	(20 866)
Начислени такси и удържки за ПОД Бъдеще АД	3.13	<u>(6 436)</u>	<u>(6 115)</u>
		<u>(79 482)</u>	<u>(96 472)</u>
Стойност на нетните активи към края на годината по индивидуалните партии на осигурените лица		<u>499 551</u>	<u>457 644</u>

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 27.03.2023 г.

Съставител:
Божидар Божилов

Изпълнителен Директор:
Венелин Милев

Изпълнителен Директор:
Андрей Шотов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 28 март 2023 г.

Димитрина Захаринова
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0415

Радосвета Веселинова
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0317
„АТА Консулт“ ООД с рег.номер 014

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0860
“ЗАХАРИНОВА НЕКСИА” ЕООД с рег.номер 138

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Паричен поток от пенсионноосигурителна дейност		
Постъпления, свързани с осигурени лица (от НАП)	78 322	74 422
Плащания, свързани с осигурени лица	(689)	(767)
Плащания, към Фонд за изплащане на пожизнени пенсии	(94)	(60)
Плащания, към Фонд за разсрочено плащане на пенсии	(566)	(284)
Постъпления от други пенсионни фондове	9 226	36 379
Плащания към други пенсионни фондове	(59 808)	(67 580)
Постъпления, свързани с лица, променили/ възобновили осигуряването си по реда на КСО	55	41
Плащания свързани с лица, променили/възобновили осигуряването си по реда на КСО	(989)	(662)
Постъпления към пенсионноосигурително дружество	2	1
Плащания към пенсионноосигурително дружество	(6 407)	(6 090)
Постъпления от дивиденди	222	164
Постъпления от лихви	6 755	6 152
Плащания лихви	(1 405)	(1 373)
Постъпления от сделки с инвестиции	158 305	114 428
Плащания от сделки с инвестиции	(189 550)	(154 538)
Постъпления от парични потоци при сделки с чужда валута	-	87
Плащания при сделки с чужда валута	(13)	(86)
Постъпления свързани с инвестиционни имоти	3 347	1 266
Плащания свързани с инвестиционни имоти	(319)	(1 283)
Други постъпления	19	143
Други плащания	(521)	(90)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(4 108)	270
Парични средства в началото на годината	12 711	12 441
Парични средства в края на годината	8 603	12 711

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 27.03.2024 г.

Съставител:
Божидар Божилов

Изпълнителен Директор:
Венелин Милев

Изпълнителен Директор:
Андрей Шотов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 28 март 2024 г.

Димитрина Захаринова
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0415

Радосвета Веселинова
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0317
„АТА Консулт“ ООД с рег.номер 014

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0860
“ЗАХАРИНОВА НЕКСИА” ЕООД с рег.номер 138

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

“ДЗИ–Универсален пенсионен фонд” е регистриран с Решение №1 на СГС от 06.11.2003 г. по ф. д. 11576/2003 г. С Решение №2 на СГС от 19.06.2007 г. е вписана промяна в наименованието на фонда от “ДЗИ–Универсален пенсионен фонд” на “Универсален пенсионен фонд-Бъдеще” (наричан по-долу за краткост фонда или “УПФ-Бъдеще”). Седалището и адресът на управление на фонда са както следва: гр. София, ул. „Христо Белчев” №3, I-ви надпартерен етаж. Адресът за кореспонденция е гр. София, бул. Христофор Колумб 43, ет.7.

Съгласно Решение на Комисията за финансов надзор (наричана по-долу за краткост КФН или комисията) от 15.11.2003 г. фондът се управлява и представлява от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД, регистрирано с Решение №1 на СГС от 08.08.2003 г. по ф. д. 8910/2003 г. С Решение №4 на СГС от 25.04.2007 г. е вписана промяна в наименованието на дружеството от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД на “Пенсионно осигурително дружество-Бъдеще” АД (наричан по-долу за краткост дружеството или “ПОД-Бъдеще” АД). Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Христо Белчев” №3, I-ви надпартерен етаж. Адрес за кореспонденция с фонда: гр. София, ул. Христофор Колумб 43, ет. 7. Предмет на дейност е допълнително пенсионно осигуряване. За извършването на своята дейност дружеството притежава лицензия №283-ПОД/30.07.2003 г., издадена от КФН.

КФН упражнява превантивен и последващ контрол върху дейността на пенсионно осигурителните дружества и управяваните от тях фондове.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО) в универсален фонд, обхваща лицата родени след 31.12.1959 г. и е индивидуално. Това е дейност по набиране на задължителни пенсионно осигурителни вноски, управление на средствата и изплащане на пенсия. Осъществява се чрез пенсионни схеми на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски, чиито размер се определя ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

Кодексът за социално осигуряване (КСО) определя реда за първоначален избор и последваща промяна на участие в универсален пенсионен фонд, както и условията за изплащане на средства.

Фондът се управлява от ПОД „Бъдеще“ АД и се представлява заедно от неговите двама изпълнителни директори или заедно от един изпълнителен директор и Председателя на Съвета на директорите. Фондът няма служители.

Фондът е създаден за неопределен срок. Фондът не отговоря с активите си за задълженията и/или загубите на пенсионното дружество, което го управлява и представлява.

Първите членове на “УПФ-Бъдеще” са от 2004 г. Данни за броя на членовете на „Универсален пенсионен фонд-Бъдеще” и управляваните от дружеството активи към 31.12.2023 г. и към 31.12.2022 г. са посочени в таблицата по-долу:

	Активи	Осиг.лица
	(хил. лв.)	(бр.)
31.12.2022	458 757	202 183
31.12.2023	500 562	186 865
изменение	41 805	(15 318)

Съгласно действащата нормативна уредба за всяко осигурено лице се открива индивидуална партида, която се води в лева и дялове. Датата 1 юли 2004 г. е приета като начална дата за въвеждането на дяловете (1 лев е равен на 1 дял) и на ежедневната оценка на активите на фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на фонда към същия ден.

Стойността на 1 дял за 29.12.2023 г. е 1.60444 лева.

Основната цел на „Пенсионно осигурително дружество - Бъдеще“ АД („ПОД – БЪДЕЩЕ“ АД), която е записана и в инвестиционната политика на управлението на „Универсален пенсионен фонд – Бъдеще“ (Фонда), е осигуряване на оптимално съотношение риск/възвращаемост на инвестициите в неговия портфейл, като се отчита минимално изискуема доходност, чрез диверсификация и спазване на ограниченията, предвидени в закона, вътрешните правила и процедури, действащи в дружеството. При определяне на инвестиционните цели на Фонда се имат предвид освен това и неговия средно- и дългосрочен хоризонт, както и текущото ниво на ликвидните му потребности, свързани главно с:

- дългосрочния характер на акумулираните средства;
- малкия брой на настоящите пенсионери и на лицата, получаващи средства от лични вноски преди придобиване на право на пенсия, което обуславя по-големи входящи парични потоци в сравнение с изходящите такива;
- нарастване на броя на осигурените лица вследствие на активната маркетингова стратегия на „ПОД – БЪДЕЩЕ“ АД.

В съответствие с целите на Фонда и отчитайки интересите на осигурените лица, се възприема дългосрочен подход при инвестиране на неговите активи. Като приоритетни задачи се поставят съхраняването на средствата по индивидуалните партии на осигурените лица и същевременно реално увеличаване на средствата както на осигурените лица, така и на пенсионерите в дългосрочен план, чрез постигане на оптимална доходност от инвестициите при умерено ниво на риск. Във връзка с това решенията за инвестиране на активите на Фонда се вземат на базата на очаквани дългосрочни пазарни трендове.

За да може да се снижи специфичният риск на всяка позиция, инвестиционният портфейл на Фонда се диверсифицира по емитенти, финансови инструменти, продължителност и валута. При инвестиране на средствата на Фонда „ПОД – БЪДЕЩЕ“ АД следва активна инвестиционна стратегия, базирана на пълноценно използване на инструментите, търгувани главно на българския финансов пазар. В конкретен план неговите активи могат да се инвестират в държавни ценни книжа, общински облигации, корпоративни облигации, ипотечни облигации и други активи с фиксиран или плаващ доход, акции, дялове и други финансови инструменти при умерено ниво на риск. Инвестиционните цели на Фонда се постигат чрез комбиниране на сигурността на инвестициите в ценни книжа с фиксиран доход с по-високата очаквана доходност от инвестициите в акции на публични дружества. Изборът на конкретните емисии ценни книжа се осъществява в зависимост от класа активи съгласно различни критерии.

От друга страна, нормативните изисквания за спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация налагат подходът при управление на активите на Фонда да бъде във висока степен консервативен и да определя относително нисък рисков профил на неговия портфейл от инвестиции. Нормативната уредба поставя качествени и количествени изисквания към структурата на портфейла на Фонда в следните основни направления:

- регламентиране на класовете от финансови инструменти;
- налагане на ограничения за размера на средствата, които могат да бъдат вложени в различни финансови инструменти;
- лимитиране на експозициите към емитенти и контрагенти.

Към 31 декември 2023 г. Фондът не притежава активи, които да не отговорят на нормативните изисквания към неговата инвестиционна дейност.

2. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ

Счетоводната политика, прилагана последователно по отношение на съществените обекти относно формиране на резултатите от дейността и финансовото състояние на фонда, е посочена по-долу.

Данните във финансовия отчет са оповестени в хиляди лева.

2.1. Основи за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС). Те се състоят от:

стандартите за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКРБ), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2023 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно §1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

2.1.1. Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството прилага следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, които са в сила за текущия период.

Изменения в МСС 1 „Представяне на финансовите отчети“ и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Дружеството оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика. За да подкрепи това изменение, СМСС измени също практическо изявление № 2 Изготвяне на преценки за същественост по МСФО, за да предостави насоки как да се прилага концепцията за същественост към оповестяванията на счетоводната политика.

Изменения в МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Разграничението е важно, тъй като промените в счетоводните оценки се прилагат перспективно към бъдещи трансакции и други бъдещи събития, докато промените в счетоводната политика обикновено се прилагат ретроспективно към минали трансакции и други минали събития, както и към текущия период.

Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

Изменения в МСС 12 „Данъци върху дохода“: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Предприятието трябва да прилага измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Дружеството следва да признава в началото на най-скорошния представен сравнителен период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признава кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

Изменения в МСС 12 „Данъци върху дохода“: Международна данъчна реформа - Втори стълб Моделни правила, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
Измененията в МСС 12 са:

- Изключение от изискванията на МСС 12 предприятието да не признава и да не оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода по втори стълб на ОИСП. Предприятието трябва да оповести, че е приложило изключението.
- Изискване за оповестяване, според което предприятието трябва да оповестява отделно своите текущи данъчни разходи (приходи), свързани с данъците върху дохода по втори стълб.
- Изискване за оповестяване, което гласи, че в периодите, в които законодателството по втори стълб е прието или по същество е прието, но все още не е влязло в сила, предприятието оповестява известна или разумно оценима информация, която помага на потребителите на финансовите отчети да разберат излагането на предприятието на данъци върху дохода по втори стълб, произтичащи от това законодателство.
- Изискването предприятието да прилага изключението и изискването да оповести, че е приложило изключението незабавно след издаването на измененията и ретроспективно в съответствие с МСС 8.

МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
изрична корекция за риск, и надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

Този стандарт не е приложим за дейността на Фонда.

Изменения в МСФО 17 „Застрахователни договори“: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 — Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до

временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Измененията ще помогнат на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобрят полезността на сравнителната информация за инвеститорите чрез възможността да представят сравнителна информация за финансовите активи.

Това изменение не е приложимо за дейността на Фонда.

2.1.2 Стандарти, изменения и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобряване за издаване на този годишен финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС
- Изменение в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи задължения по ковенанти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024, все още не е прието от ЕС.
- Изменения в МСС 7 „Отчет за паричните потоци“ и МСФО 7 „Финансови инструменти: Оповестявания“: Финансови споразумения с доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., не е приет от ЕС
- Изменения на МСФО 16 „Лизинг“: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“, в сила от 1 януари 2025 г., не е приет от ЕС
- Изменения на МСФО 10 и МСС 28 - Продажба или апорт на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

2.2. Приложение на принципа за действащо предприятие

Финансовият отчет за периода, приключващ на 31 декември 2023 г., е изготвен на принципа на действащо предприятие, което предполага, че Фонда ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда, ръководството очаква, че Фонда ще има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

2.3. База за измерване. Сравнителна информация. Функционална валута и валута на представяне.

Настоящият финансов отчет е изготвен на база на историческата цена, с изключение на финансовите активи, отчитани по ССПЗ, финансовите пасиви и притежаваните инвестиционни имоти, които са оценени по справедлива стойност.

Фондът представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

За Фонда функционална валута е националната валута на Република България – българския лев. Финансовият отчет е изготвен и представен в хиляди лева, включително сравнителната информация в него за 2022 г., освен ако не е посочено друго.

2.4. Информация за справедливата стойност

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е продажна цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна или определена чрез друг метод за остойностяване.

Определяне на справедлива стойност, методи на остойностяване

Някои от активите и пасивите на Фонда се оценяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. За тези активи и пасиви, както и за активите и пасивите, за които се изисква оповестяване на оценената справедлива стойност Фондът оповестява нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Входящите данни, използвани при оценката на справедливата стойност се класифицират в три нива, според това доколко са наблюдаеми:

- Ниво 1: Обявени цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване.
- Ниво 2: Входящи данни, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдаване.
- Ниво 3: Входящи данни за актив или пасив, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни.

Фондът приоритетно използва обявени цени на активен пазар за определяне на справедливата стойност на даден актив. Активен пазар е този, на който сделките за даден актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигурява непрекъсната ценова информация. При малка или никаква активност на пазара или при невъзможност да се използват наблюдаеми данни се използват други способи за оценка, които да се базират колкото е възможно на наблюдаеми данни.

В процеса на определяне на справедливата стойност на активите и пасивите, Фондът използва пазарна информация, доколкото такава е налична. Където информация от ниво 1 в йерархията на справедливите стойности не е налична, Фондът прилага методи за остойностяване използващи максимално наблюдаеми данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите такива. Методите за остойностяване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

2.5. Значими счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения на ръководството при прилагане на счетоводната политика

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите, както и на оповестяването на условни пасиви към датата на финансовия отчет.

Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки, независимо че същите са базирани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

Значимите преценки и предположения на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Фонда, които оказват най-съществено влияние върху финансовия отчет, са описани по-долу:

1. Оценяване на очаквани кредитни загуби за паричните средства и вземанията
2. Определяне на справедливата стойност на финансовите активи, оценявани по ССПЗ както и на инвестиционните имоти

2.6. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се оценяват в български лева по централния курс на Българска народна банка (БНБ) към датата на сделката. Изключения правят сделките за покупко-продажба на валута, които се завеждат по действителния курс на покупко-продажбата.

Активите и пасивите на фонда, деноминирани в чуждестранна валута, се преоценяват по централния курс на БНБ ежедневно.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, различни от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за доходите в момента на възникването им.

Обменните курсове на чуждестранните валути
към 29.12.2023 са:

EUR	1.95583
USD	1.76998
CHF	2.11213

2.7. Приходи от финансови активи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преоценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди. Приходите от дивиденди се признават в отчета за всеобхватния доход в момента на възникване на правото за получаване на дивидента. Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване. Нетният резултат от разликите от промените в оценката на финансовите активи оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата се отчита като текущ приход или разход от преоценки. Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите активи оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата при сделки с тях се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

2.8. Разходи

Разходите на пенсионния фонд са формирани основно от преоценка на инвестициите, респ. на финансовите активи и същите се отчитат текущо в периода на тяхното възникване.

Разходи се признават в отчета за всеобхватния доход за периода, за който се отнасят.

2.9. Финансови инструменти

Финансови активи

Финансови активи, отчитани по ССПЗ

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела. Към 31 декември 2023 г. финансовите активи, отчитани по ССПЗ включват български и чуждестранни държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции и дялове на КИС, както и акции на АДЦИЦ. Към 31 декември 2022 г. финансовите активи, отчитани по ССПЗ включват български и чуждестранни държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции и дялове на КИС, както и акции на АДЦИЦ. Към 31 декември 2023 и 2022 г. Фонда няма сделки с деривативни финансови инструменти.

Покупки и продажба на финансови активи, отчитани по ССПЗ се признават на датата на уреждане на сделката. От тази дата Фонда отчита всички приходи и разходи, свързани с промяната на тяхната справедлива стойност в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване се отчитат по тяхната справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите, които са пряко свързани със сделката по тяхното придобиване се признават директно в отчета за всеобхватния доход, при възникването им.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се оценяват последващо по тяхната справедлива стойност. Това се извършва по съответния ред и начин, определен в Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии (Наредба №9 на КФН), както и при спазване на Закона за счетоводството и на МСФО, приети от ЕС.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им на активен пазар, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този финансов актив се извършват с достатъчно честота и обем, така че да осигуряват непрекъсната ценова информация.

В случай, че такива котировки не съществуват за всички притежавани финансови активи, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда. Оценъчните методи при липса на активен пазар за съответния финансов актив представляват ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, като разчита възможно най-

малко на специфични за Фонда оценки, както и включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цената. Входящите данни при оценъчните техники представят пазарните очаквания и измервания за факторите за риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се търгуват на активен пазар. Това обичайно са кредити и вземания. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" по неиздължената сума на главницата, т.е. плащанията трябва да са фиксирани или определяеми. Първоначално Фонда ги признава по тяхната справедлива стойност, за която се приема цената на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите, пряко свързани със сделката по тяхното придобиване/възникване.

След първоначалното им признаване, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент, намалена с провизията за обезценка. Методът на ефективната лихва представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други надбавки или отбивки) за очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност. Амортизацията по ефективния лихвен процент се включва във финансовите приходи в отчета за всеобщия доход. Загубите от обезценка се признават в отчета за всеобщия доход като финансови разходи.

Към края на 2023 г. в тази категория Фонда отчита вземанията, свързани с инвестиции и инвестиционни имоти, други текущи вземания, както и парите и паричните еквиваленти.

Обезценка на финансови активи. Очаквани кредитни загуби (ОКЗ)

Приемането на МСФО 9 промени счетоводното отчитане на загубите от обезценка за финансовите активи като замени подхода на начислените загуби на МСС 39 с ориентирания в по-голяма степен към бъдещето модел на очакваните кредитни загуби (очакваните кредитни загуби). МСФО 9 изисква от Фонда да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички финансови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Очакваните кредитни загуби се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Фонда очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, очакваните кредитни загуби се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението.

Фондът приема че кредитния риск се е повишил значително, когато договорните плащания, свързани с актива са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Фонда не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

По отношение на вземанията, свързани с инвестиции и инвестиционни имоти, както и другите текущи вземания Фонда прилага опростен подход за изчисление на очакваните кредитни загуби. Това означава, че не проследява промените в кредитния

риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата.

По отношение на паричните средства Фонда прилага общия подход, базиран на присъдени кредитни рейтинги на обслужващите го банки от международни кредитни агенции или БАКР.

Фондът приема, че е налице неизпълнение на условията за даден финансов актив, когато забавянето на договорените парични потоци е над 90 дни. Загуби от обезценка на финансови активи измерени по амортизирана стойност се приспадат от брутната балансова стойност на активите.

През 2023 г. Фондът е признал обезценка на вземанията си. Обезценка на паричните средства не е призната поради незначителния ѝ размер.

Отписване

Финансов актив се отписва когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Фонда е поел задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Фонда е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Фонда нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазил контрола върху него.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, прехвърлено или прекратено, или изтече.

Финансовите пасиви на Фонда включват основно краткосрочни задължения към пенсионноосигурителното дружество и други краткосрочни задължения, както и дългосрочните задължения към осигурените лица.

При ежедневната оценка на активите и пасивите на фонда, “Пенсионно осигурително дружество-Бъдеще” АД използва методи, заложи в “Наредбата № 9 за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионно осигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията за воденото на индивидуалните партиди”, както и в “Правилата за оценка на активите и пасивите на “Пенсионно осигурително дружество-Бъдеще” АД и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване” (наричани по-долу за краткост Правилата).

2.10. Парични средства

За целите на финансовите отчети, Фондът отчита като парични средства налични суми в брой, както и сумите по разплащателни сметки в банки или по депозити с оригинален срок до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са леснообръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им. Като парични средства се представят и средствата на депозитите с продължителен матуритет, които са свободно разполагаеми за Фонда съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Паричните средства в лева са оценени по номинална стойност, която съответства на справедливата им стойност към датата на отчета.

За нуждите на отчета всички парични позиции, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в български лева по заключителния курс на БНБ.

За целите на отчета за паричния поток паричните средства включват парични средства в брой и по разплащателни сметки.

2.11. Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е имот (земя, сграда, части от сграда или сграда в процес на изграждане), държан с цел отдаване под наем при условия на оперативен лизинг или за увеличаване на стойността на имота, или и за двете.

Инвестиционните имоти се признават като актив само, когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота, да бъдат получени от Фонда и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Признаването се извършва обичайно от момента, в който всички ползи и рискове, свързани с актива са прехвърлени към Фонда.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, включително разходи пряко свързани с придобиването на имота (хonorари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и др.). Текущите разходи, свързани с обслужването на актива не се включват в отчетната стойност, а се отчитат като преки разходи за инвестиционни имоти в отчета всеобхватния доход.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност се определя от независими лицензирани оценители с квалификация и опит, подходящи за спецификата на оценяваните имоти, съгласно Закона за независимите оценители. Последващата оценка на инвестиционен имот по справедлива стойност се извършва от Фонда съгласно оценката на пазарната стойност на имота към последния работен ден на отчетния период. Инвестиционните имоти се преоценят на тримесечна база, съгласно нормативната уредба на дейността на пенсионните фондове, и се включват в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица по пазарните им стойности. Промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се представят в отчета за всеобхватния доход.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажба или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не очакват никакви икономически приходи от тяхната продажба. Печалбите или загубите възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в отчета за всеобхватния доход и се определят като разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива. Приходите от наеми от инвестиционни имоти се признават в отчета за всеобхватния доход в периода, за който се отнасят, независимо от начина на плащане.

2.12. Такси и удържки в полза на пенсионноосигурителното дружество

За управлението на активите на УПФ „Бъдеще“, пенсионноосигурителното дружество отчислява следните такси и удържки регламентирани в КСО и определени в Правилника за организацията и дейността на УПФ „Бъдеще“:

- такса администриране и управление в размер на 3.75% от всяка осигурителна вноска;
- инвестиционна такса в размер на 0.75 % годишно върху стойността на нетните активи на фонда, в зависимост от периода, през който са били управлявани от дружеството;
- такса в размер на 10 лв. при прехвърляне на средства по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343 а, ал. 1, т. 2 или чл.343е, ал. 1 от КСО.

Фондът е възприел политика за начисляване на такси за администриране и управление при персонифициране на получените осигурителни вноски по индивидуалните партии на осигурените лица.

При прехвърляне на средства от индивидуалната партида на осигурено лице от един универсален фонд към друг, такса не се събира.

2.13. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

2.14. Дългосрочни задължения към осигурените лица

Дългосрочните задължения към осигурените лица включват осигурителни вноски, след отчисляване на нормативно регламентирани такси и удържки и разпределения доход по партидите на осигурените лица. Доходността от инвестирането на активите на УПФ „Бъдеще“ за периода 01.01.2023-31.12.2023 г. на годишна база е - 3,2837% .

2.15. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Универсалният пенсионен фонд създава резерв за гарантиране на минималната доходност, съгласно чл.193 от КСО, когато постигнатата доходност на Фонда е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност от всички универсални пенсионни фондове на годишна база за 24 месечен период или превишава с 3 процентни пункта средната - което от двете числа е по-голямо. Стойността на резерва не може да надвишава 1 на сто от стойността на нетните активи на фонда. Минималната доходност се обявява от КФН до края на всеки месец, следващ отчетното тримесечие. Редът и начинът за формиране и използване на резервите за минимална доходност се уреждат с наредба на Комисията за финансов надзор.

3. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

3.1 Приходи от операции с ценни книжа

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Акции, дялове и права, в т.ч.:	229 153	203 122
-от преоценка	229 019	203 024
-от продажба	134	98
Държавни ценни книжа (ДЦК)	11 861	18 761
-от преоценка	11 860	18 741
-от продажба	1	20
Корпоративни облигации	23 219	17 549
-от преоценка	23 071	16 798
-възстановена обезценка на вземания	29	-
-от продажба	2	751
.-други финсови приходи	117	-
	264 233	239 432

3.2 Приходи от лихви и дивиденди

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
От лихви		
Държавни ценни книжа (ДЦК)	1 107	1 165
Корпоративни облигации	7 285	5 331
Банкови депозити	38	-
Репо сделки	1 472	1 120
	9 902	7 616
	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
От дивиденди		
- От акции	168	95
- От АДСИЦ	53	134
	221	229

3.3 Приходи от валутни операции

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
От промяна на валутни курсове	-	1 424
От курсови разлики при сделки	-	87
	-	1 511

3.4 Разходи от операции с ценни книжа

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Акции, дялове и права, в т.ч.:	(218 947)	(203 045)
-от преоценка	(218 906)	(203 017)
-от продажба	(3)	(7)
-комисионни на инвестиционни посредници	(38)	(21)
Държавни ценни книжа (ДЦК)	(10 734)	(41 922)
-от преоценка	(9 726)	(41 745)
-от продажба	(1 008)	(177)
Корпоративни облигации	(21 494)	(25 258)
-от преоценка	(21 472)	(25 071)
-от обезценка на вземания	(14)	(151)
-комисионни на инвестиционни посредници	(8)	(36)
Репо сделки	(27)	(22)
-комисионни на инвестиционни посредници	(27)	(22)
	(251 202)	(270 247)

3.5 Разходи от валутни операции

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
От промяна на валутни курсове	-	(877)
От курсови разлики по сделки	(14)	(86)
	(14)	(963)

3.6 Приходи и разходи от управление на инвестиционни имоти

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Приходи		
От промяна на оценката	589	1 024
Възстановена обезценка на вземания от наеми	162	131
От наеми	685	675
Лихви и неустойки	-	2
	1 436	1 832

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Разходи		
От промяна на оценката	(1 307)	-
От продажба	(132)	-
Обезценка на вземания от наеми	(3)	-
От консумативи на имота	(259)	(276)
	(1 701)	(276)

3.7. Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

През 2023 г. “ПОД-Бъдеще” АД управлява активите на фонда, спазвайки КСО и своята инвестиционна стратегия. Структурата на инвестициите в ценни книжа е както следва:

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Акции, дялове и права в т.ч.:	258 391	233 692
-акции	130 820	115 866
-АДСИЦ	25 124	22 909
-договорни фондове	102 447	94 917
Държавни ценни книжа (ДЦК)	34 981	35 249
Корпоративни облигации	142 883	131 349
	436 255	400 290

В стойността на ценните книжа към 31.12.2023 г. са включени натрупани лихви в размер на 2 903 хил. лв., разпределени както следва: ДЦК – 800 хил. лв., корпоративни облигации – 1 103 хил. лв.

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

Експозиции в ДЦК по емисия, емитент, падеж, валута, номинал в оригинална валута и справедлива стойност.

към 31.12.2023

емисия	емитент	падеж	валута	номинална стойност оригинална валута	справедлива стойност (хил.лв.)
BG2040210218	България	29.09.2025	EUR	767 000	1 581
XS1208856341	България	26.03.2035	EUR	2 400 000	4 484
XS1768074319	Румъния	08.02.2038	EUR	4 000 000	6 345
XS2181689659	Унгария	05.06.2035	EUR	3 000 000	4 545
XS2309428113	Хърватска	04.03.2033	EUR	2 500 000	4 143
XS2447602793	Полша	25.05.2032	EUR	2 900 000	5 564
XS2558594391	Унгария	22.02.2027	EUR	2 000 000	4 289
XS2726911931	Полша	29.11.2030	EUR	2 000 000	4 030
					34 981

към 31.12.2022

емисия	емитент	падеж	валута	номинална стойност оригинална валута	справедлива стойност (хил.лв.)
BG2040019213	България	21.06.2039	BGN	7 375 000.00	3 909
BG2040021219	България	17.08.2031	BGN	7 150 000.00	4 487
BG2040210218	България	29.09.2025	EUR	767 000.00	1 611
XS1208856341	България	26.03.2035	EUR	2 500 000.00	4 390
XS2161992511	Унгария	28.04.2032	EUR	1 500 000.00	2 132
XS2181689659	Унгария	05.06.2035	EUR	2 000 000.00	2 602
XS2258400162	Румъния	02.12.2040	EUR	4 500 000.00	4 905
XS2536817211	България	23.09.2029	EUR	3 600 000.00	6 979
XS2015296465	Сърбия	26.06.2029	EUR	3 000 000.00	4 234
					35 249

Съгласно приложимата Наредба № 9 за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионните дружества и техните фондове, за определянето на справедливите стойности на ДЦК издадени от Република България се използват следните методи, в последователността:

1. Последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2”
2. Ако не може да се определи цена по реда на т.1, последващата оценка се извършва по последна цена „купува” за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2”.
3. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 1 и 2 последващата оценка се извършва средна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените „купува” и „продава”, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в Правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

Определянето на справедлива стойност на дългови ценни книжа, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Ако не може да се определи цена по описания по-горе ред, последващата оценка се извършва по последна цена „купува” за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Определянето на справедлива стойност на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, които са включени в основен индекс на съответния пазар съгласно приложение № 2 на Наредба 9, се извършва по:

- а) цена на затваряне на този пазар за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти;
- б) последна цена „купува” за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти, ако не може да се определи цена по буква „а”.

За основен индекс на БФБ е определен SOFIX.

За определяне на справедливите стойности на дялове се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване.

Основни източници на ценова информация за последваща оценка на финансовите активи на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и пенсионноосигурителното дружество са банки-попечители и инвестиционни посредници – първични дилъри, бюлетини на регулираните пазари, електронни системи за ценова информация и други официални източници. В случаите когато не е налице пазарна цена, на основата на която да бъде извършена последваща оценка на даден актив, Фонда използва други методи за определяне на справедлива стойност, съгласно Наредба № 9.

Финансови активи, чиято оценка е на база пазарната им цена, се класифицират в ниво 1. Фондът не преизчислява котировките за тях.

Финансовите инструменти, които се търгуват на пазари, считани за неактивни, но се оценяват по котираните пазарни цени, котировки от дилъри или други оценъчни методи, основани на наблюдаема пазарна информация, се класифицират в ниво 2.

Оценката на инвестициите, включени в ниво 3, не се основава на наблюдаема пазарна информация, тъй като се търгуват рядко. Фондът използва оценъчни методи за изчисляване на справедливата им стойност.

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

Нивото на йерархия на справедливите стойности на финансови активи, оценявани по ССПЗ, притежавани от Фонда към 31.12.2023 г. е както следва:

	ниво 1	ниво 2	ниво 3	общо
	хил. лева			
Акции	130 233	-	587	130 820
АДСИЦ	25 124	-	-	25 124
Договорни фондове	-	102 447	-	102 447
Държавни ценни книжа (ДЦК)	33 400	1 581	-	34 981
Корпоративни облигации	100 267	-	42616	142 883
	289 024	104 028	43 203	436 255

3.8 Банкови депозити

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Банкови депозити в лева	10 029	-
	10 029	-

3.9 Парични средства

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Разплащателни сметки в лева	7 777	12 112
Разплащателни сметки в евро	825	598
Разплащателни сметки в щатски долари	1	1
	8 603	12 711

3.10 Инвестиционни имоти

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Балансова стойност в началото на периода	22 707	20 850
придобити	-	757
капиталови ремонти	34	76
продадени	(1 956)	-
приходи от продажба /нето/	(132)	-
приходи от преоценка /нето/	(718)	1 024
Балансова стойност в края на периода	19 935	22 707

Инвестиционните имоти, притежавани от Фонда са следните:

- земя и сгради в с. Габра, община Елин Пелин, оценен по пазарна стойност на 713 хил.лв. . (2022 г. - 666 хил.лева).
- земя и сгради в , гр. Севлиево, община Севлиево оценен по пазарна стойност на 1 823 хил.лв. . (2022 г. – 1 714 хил.лева).
- земя и сгради в гр. София район Красно село община Столична оценен по пазарна стойност на 1 858 хил.лв. . (2022 г. – 1 704 хил.лева).
- поземлен имот в гр. Бургас, ул. Крайезерна 45 оценен по пазарна стойност на 2 064 хил.лв. (2022 г. – 1 946 хил.лева).

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

- поземлен имот в гр. Ахелой, ваканционно селище „Марина Кейп“ оценен по пазарна стойност на 3 934 хил.лв. (2022 г. – 4 016 хил.лева).
- поземлен имот в гр. София, община Триадица, кв „Манастирски ливади“, ул. „Луи Айер“ №140, оценен по пазарна стойност на 7 229 хил.лв. (2022 г. – 8 288 хил.лева).
- поземлен имот в гр. София, район Студенски, ж.к. „Студенски град“, ул. „д-р Йордан Йосифов“ №8Б, оценен по пазарна стойност на 1 467 хил.лв. (2022 г. – 1 376 хил.лева).
- поземлен имот в гр. Ахелой, ваканционно селище „Марина Кейп“ оценен по пазарна стойност на 847 хил.лв. . (2022 г. – 909 хил.лева).

Оценките на имотите към 31.12.2023 г. са извършени от Йордан Иванов Павлов със сертификат за оценителска правоспособност рег. № 10012267 от 21.12.2016, издаден от Камара на независимите оценители в България и Оценителско предприятие Поликонсулт ООД, притежаващо сертификат №901400227 от 25.09.2019 г. на дружество на независим оценител, издаден от Камарата на независимите оценители в България.

Оценъчните техники, приложени при определянето справедливата стойност на инвестиционните имоти на Фонда съответстват на ниво 3 от въведената с МСФО 13 Йерархия на справедливите стойности. Справедливата стойност се определя на база, изготвени оценки от независими оценители при претегляне на различните оценителски методи в зависимост от вероятността за сбъждане на заложените хипотези при прилагане на въведената от МСФО 13 презумпция за определяне на справедливата стойност на база на пазарните очаквания за максимизиране на стойността на актива в зависимост от употребата му. При оценката на имотите са използвани следните три метода: метод на сравнителните продажби, метод на приходна стойност и метод на вещната стойност като основната тежест е отдадена на сравнителния метод. Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема поради прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва към последна дата на всяко календарно тримесечие на годината.

През 2023 г. е изчислена доходността на инвестиционните имоти, притежавани повече от 5 години и е съпоставена с доходността на управление на фонда за предходния 60-месечен период. Спазена е разпоредбата на чл. 180в, ал. 1 от КСО.

Преките оперативни разходи, свързани с тези имоти са в размер на 259 хил. лева (2022г. - 276 хил. лв.). Всички инвестиционни имоти, с изключение на придобития през текущата година се отдават под наем по договори за оперативен лизинг. Очакваните минимални лизингови постъпления в хиляди лева са представени както следва:

	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
31.декември 2023 г	450	889	94	1 433
31.декември 2022 г	503	1 250	148	1 901

3.11 Краткосрочни вземания

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Главници и лихви по корпоративни облигации	1 883	689
Вземане по наем инвестиционен имот	69	244
Вземане лихва просрочие по наеми	15	44
Дивиденди	8	-
Репо сделки	23 803	22 284
Вземане от НАП за недостиг на партиди	1	1
Отложени разходи инвестиционни имоти	7	8
	25 786	23 270
Очаквани кредитни загуби	(46)	(221)
	25 740	23 049

3.12 Краткосрочни задължения

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Задължения за такси на фонда към дружеството	532	503
Задължение към НОИ	385	394
Задължения по инвестиционен имот	83	92
Задължения към осигурени лица и техните наследници	1	4
Други задължения	10	120
в т.ч. ДДС за внасяне	8	2
в т.ч Ален Мак	-	117
	1 011	1 113

3.13 Сделки със свързани лица

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Такса за администриране и управление	(2 937)	(2 792)
Инвестиционна такса	(3 499)	(3 323)
	(6 436)	(6 115)

Задължения за такси към дружеството:

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Такса за администриране и управление	224	215
Инвестиционна такса	308	288
	532	503

Лицата се считат за свързани, ако една от страните има възможност да упражнява контрол или значително влияние върху другата при взимането на финансови или оперативни решения, или са поставени под съвместен контрол от страна на трето лице. Фондът счита за свързано лице Пенсионноосигурително дружество „Бъдеще“ АД, заедно с неговия ключов управленски персонал и дружествата, упражняващи контрол върху пенсионноосигурителното дружество.

3.14 Оповестяване на политика по управление на риска

Управление на финансови рискове

В рамките на инвестиционния процес Съветът на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД е приел вътрешни правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на управляваните от Дружеството фондове за допълнително пенсионно осигуряване, правилата са одобрени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор.

Дружеството идентифицира и измерва рисковете, свързани с отделните инструменти, в които са инвестирани средствата на фонда.

➤ Пазарен риск е възможността Фонда да реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са :

- Лихвен риск – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент. Лихвеният риск по всяка емисия облигации в портфейла се изчислява по метода на модифицираната дюрация. Структурата на разгледаните инструменти през отчетните периоди за 2023г. в портфейла на Фонда не предполага наличие и проявление на лихвен риск, имащо негативно отражение върху изменението на стойността на портфейла. Средно претегленият срок на изплащане е по-къс от матуритета на посочените инструменти.

Матуритетна структура на активите към 31.12.2023

Активи (в хил.лв.)	До 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Повече от 10 години	Без матуритет	Общо
Акции	-	-	-	-	-	-	130 820	130 820
АДСИЦ	-	-	-	-	-	-	25 124	25 124
Договорни фондове	-	-	-	-	-	-	102 447	102 447
Държавни ценни книжа	-	-	1 581	4 289	13 737	15 374	-	34 981
Корпоративни облигации	-	4 648	54 508	32 817	39 178	11 732	-	142 883
Банкови депозити	10 029	-	-	-	-	-	-	10 029
Парични средства	-	-	-	-	-	-	8 603	8 603
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	19 935	19 935
Краткосрочни вземания	-	1 937	-	-	-	-	-	1 937
Вземания по репо сделки	-	23 803	-	-	-	-	-	23 803
Общо:	10 029	30 388	56 089	37 106	52 915	27 106	286 929	500 562

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

Матуритетна структура на активите към 31.12.2022

Активи (в хил.лв.)	До 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Повече от 10 години	Без матуритет	Общо
Акции	-	-	-	-	-	-	115 866	115 866
АДСИЦ	-	-	-	-	-	-	22 909	22 909
Договорни фондове	-	-	-	-	-	-	94 917	94 917
Държавни ценни книжа	-	-	1 611	-	17 832	15 806	-	35 249
Корпоративни облигации	-	652	22 798	54 077	42 219	11 603	-	131 349
Парични средства	-	-	-	-	-	-	12 711	12 711
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	22 707	22 707
Краткосрочни вземания	-	765	-	-	-	-	-	765
Вземания по репо сделки	-	22 284	-	-	-	-	-	22 284
Общо:	-	23 701	24 409	54 077	60 051	27 409	269 110	458 757

- Валутен риск – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев и евро, поради изменение на валутния курс между тази валута и лева/евро. Финансовите инструменти в портфейла на „УПФ-Бъдеще“ са деномирани в лева, евро и щатски долари. Преоценката на активите, които се оценяват в щатски долари се прави в лева по съответния курс на Българска Народна Банка за деня. Експозицията в щатски долари е формирана от една разплащателна сметка в долари на стойност 553,04 USD. Предвид минималния размер на разплащателната сметка, не се предполага наличие на валутен риск в щатски долари.

Валутна структура на активите към 31.12.2023

Активи (в хил.лв.)	Лева	Евро	Щатски долар	Общо
Акции	126 673	4 147	-	130 820
АДСИЦ	25 124	-	-	25 124
Договорни фондове	89 872	12 575	-	102 447
Държавни ценни книжа	-	34 981	-	34 981
Корпоративни облигации	55 905	86 978	-	142 883
Банкови депозити	10 029	-	-	10 029
Парични средства	7 777	825	1	8 603
Инвестиционни имоти	19 935	-	-	19 935
Краткосрочни вземания	1 937	-	-	1 937
Вземания по краткосрочни РЕПО сделки	23 803	-	-	23 803
Общо	361 055	139 506	1	500 562

Валутна структура на активите към 31.12.2022

Активи (в хил.лв.)	Лева	Евро	Щатски долар	Общо
Акции	108 517	7 349	-	115 866
АДСИЦ	22 909	-	-	22 909
Договорни фондове	82 684	12 233	-	94 917
Държавни ценни книжа	8 396	26 853	-	35 249
Корпоративни облигации	61 519	69 830	-	131 349
Парични средства	12 112	598	1	12 711
Инвестиционни имоти	22 707	-	-	22 707
Краткосрочни вземания	765	-	-	765
Вземания по краткосрочни РЕПО сделки	22 284	-	-	22 284
Общо	341 893	116 863	1	458 757

- Ценови риск– риск от намаляване на стойността на инвестицията при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени. Дружеството измерва ценовия риск за фонда, свързан с инвестициите в акции, чрез приложимия за съответния пазар метод, както следва:

- историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение по реда посочен в Приложение №4 от Изискванията към рекламните и писмени информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионно осигурителните дружества по чл. 123и, ал.2 и чл.180 ал.2 т.1 и т.2 от КСО;
- β -коефициент към индексите на съответните пазари.

Дружеството измерва пазарния риск освен по компоненти и в цялост, като за целта се използват един или няколко от следните количествени методи:

- историческа волатилност на стойността на един пенсионен дял, измерена чрез стандартно отклонение по реда посочен в Приложение №4 от Изискванията към рекламните и писмени информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионно осигурителните дружества по чл. 123и, ал.2 и чл.180 ал.2 т.1 и т.2 от КСО. За периода 31/12/2022-31/12/2023 стойността на стандартно отклонение е 5.78%;
- β -коефициента на Фонда към индекса за стойността на един дял в пенсионните фондове UNIDEX. За периода 31/12/2022-31/12/2023 стойността на β -коефициента е 0.2291;
- Модела „Стойност под риск“ (Value at Risk, VaR). Стойността под риск се дефинира като очаквана максимална загуба за определен времеви хоризонт при дадена степен на доверителност. Дружеството използва „параметричен“ подход на изчисляване, при 95% едностранен доверителен интервал и времеви хоризонт от един ден. При изчислението се използва исторически период на наблюдение от най-малко една година (250 работни дни), данните се актуализират ежедневно с изменението стойността на един дял, а валутата в която се пресмята стойността под риск е български лева.

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

- Кредитен риск е възможността Фонда да реализират загуби поради неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансовите инструменти, с насрещната страна по борсови и/или извънборсови сделки. Кредитният риск може да бъде породен от един от три основни вида кредитен риск, а именно:
 - контрагентен риск – риск от неизпълнение на задълженията от насрещна страна по извънборсови сделки, като валутни форуърди, лихвени суапи и други инструменти съгласно действащото законодателство. Стойността на контрагентен риск е равна на стойността на нереализираната печалба от сключения форуърден валутен договор или договор за лихвен суап;
 - сетълмент риск – риск възникващ от възможността да не се получат насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като са изпълнили своето задължение по сделката. Стойността на сетълмент риск е равна на стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна, като процент от нетните активи. При оценка на този риск не се включват сделките, сключени при условия на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) или с международни клирингови институции, разполагащи с гаранционни механизми;
 - инвестиционен кредитен риск – риск от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и други. Текуща и последваща оценка на инвестиционния кредитен риск на инвестициите на Фонда се извършва чрез качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на емитентите, обезпечението на емисиите на дълговите инструменти, управление и репутация на емитента, използване на присъдения му външен кредитен рейтинг, както и чрез вътрешна система за инвестиционен кредитен рейтинг. Банката попечител на „УПФ-Бъдеще“, „Юробанк И Еф Джи България“ АД е с присъден кредитен рейтинг “BBB” със стабилна перспектива от Българска Агенция за Кредитен Рейтинг и рейтинг Baa3 от международната рейтингова агенция Moody's (Moody's Investors Service).

Рейтингова структура на държавния дълг към 31.12.2023		
Държава емитент	Рейтинг	Агенция
България	BBB	S&P
Румъния	BBB-	S&P
Хърватско	Baa2	Moody's
Унгария	BBB-	S&P
Полша	A-	S&P
Рейтингова структура на държавния дълг към 31.12.2022		
Държава емитент	Рейтинг	Агенция
България	BBB	S&P
Румъния	Baa3	Moody's
Хърватско	Baa2	Moody's
Унгария	BBB	S&P
Полша	A-	S&P
Сърбия	Ba2	Moody's

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31.12.2023 (в хил.лв.)

Държава емитент	До 3 месеца	От 3 месеца до 1година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години	Общо
България	-	-	1 581	-	-	4 484	6 065
Румъния	-	-	-	-	-	6 345	6 345
Унгария	-	-	-	4 289	-	4 545	8 834
Полша	-	-	-	-	9 594	-	9 594
Хърватска	-	-	-	-	4 143	-	4 143
Общо:	-	-	1 581	4 289	13 737	15 374	34 981

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31.12.2022 (в хил.лв.)

Държава емитент	До 3 месеца	От 3 месеца до 1година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години	Общо
България	-	-	1 611	-	11 466	8 299	21 376
Румъния	-	-	-	-	-	4 905	4 905
Унгария	-	-	-	-	2 132	2 602	4 734
Сърбия	-	-	-	-	4 234	-	4 234
Общо:	-	-	1 611	-	17 832	15 806	35 249

➤ Оперативен риск е възможността Фонда да реализира загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер. Оперативният риск се класифицира в няколко вида:

- Риск от персонала– риск от загуби, свързани с възможността от грешки, мошеничество, недостатъчна квалификация, неблагоприятни изменения в трудовото законодателство;
- Технически риск– риск от загуби, обусловени от несъвършенството на използваните технологии;
- Риск от физическо вмешателство– риск от загуби, в следствие на непосредствено физическо вмешателство в дейността на Фонда като

“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система и други;

- Риск на обкръжаващата среда– риск от загуби, свързани с изменения в средата от нефинансов характер, в която оперират Фонда– изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система и други.

Дейността на Фонда е обект на регулации, определени в КСО и поднормативните актове по неговото прилагане. Регулаторен риск възниква когато определени регулации и изисквания към инвестициите бъдат променени, а сроковете за привеждане на дейността в съответствие с новите изисквания са кратки. В този случай Фондът може да бъде принуден да продава активи при неблагоприятна конюнктура, ниска ликвидност, което ще доведе до продажби под справедливата стойност на актива.

Към 31 декември 2023 г. Фондът не притежава активи, които да не отговорят на нормативните изисквания към неговата инвестиционна дейност.

Дружеството отчита оперативния риск за фонда чрез качествени измервания, базирани на проучване на служителите и анализ на процесите и технологичната обезпеченост на дейността на дружеството.

- Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителна продажба на активи поради неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Дружеството определя ликвидния риск за фонда на база на входящите и изходящите парични потоци и изготвяната прогноза за тяхното изменение в краткосрочен план.
- Рискът от концентрация е възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитент, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Инвестиционната политика при управление на средствата на пенсионния фонд се формира като се спазват нормативните изисквания и ограничения. Изискванията за спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация налагат подходът при управление на активите да бъде сравнително консервативен и да определя относително нисък рисков профил на инвестиционния портфейл. С цел постигане на високо ниво на сигурност и гарантиране на интересите на осигурените лица, действащото законодателство поставя изисквания към структурата на портфейла на фонда в следните основни направления:

- регламентиране на класовете от инвестиционни инструменти (основно първокласни активи);
- налагане на ограничения за размера на средствата, които могат да бъдат вложени в различни инструменти;
- лимитиране на експозицията към емитенти и контрагенти.

С цел всеобхватност на оценяването на пазарното представяне на Фонда, Дружеството изчислява коефициент на Шарп по реда посочен в Приложение №4 от Изискванията към рекламните и писмени информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионно осигурителните дружества по чл. 123и, ал.2 и чл.180 ал.2 т.1 и т.2 от КСО. За периода 31/12/2022-31/12/2023 стойността на коефициента на Шарп е 0.013

Комитетът по управление на риска в „ПОД-Бъдеще“ наблюдава експозициите към рискове и ги управлява съгласно инвестиционната политика, правилата и

процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на управляваните от Дружеството фондове за допълнително пенсионно осигуряване, и ограниченията по КСО. Комитетът по управление на риска извършва последващо наблюдение и оценка на рисковите фактори, които могат да окажат негативно влияние върху стойността на портфейла на фонда, в т.ч. на отделни позиции, включени в него. Спазването на посочените правила гарантира постоянно наблюдение и оценка на рисковите експозиции на фонда и съответно приемане на адекватни мерки при възникване на неблагоприятни пазарни условия.

3.15. Условни задължения

Към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г. Фондът няма условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване в настоящия финансов отчети.

3.16. Други законови оповестявания

Одиторски дружества „Захаринова Нексия“ и „АТА Консулт“ са назначени и извършват проверка и издават доклад за потвърждение, че годишните отчети за надзорни цели са съставени на базата на одитираните годишни финансови отчети на УПФ Бъдеще, изготвени са в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 185, ал. 3 и информацията в тях е последователна във всички съществени аспекти. Одиторските дружества извършват проверка и издават доклад по отношение относно съответствието на системата за управление на ПОД Бъдеще АД с изискванията на КСО и актовете по прилагането му.

Разходът за одит на настоящият финансов отчет е отчетен като разход на ПОД Бъдеще АД и е в размер на 12 хил.лв. (2022г. - 12 хил.лв.).

3.17. Събития след датата на съставяне на финансовия отчет

След датата на съставяне на финансовите отчети не са настъпили съществени събития с коригиращ и/или некоригиращ характер, които следва да се отчетат или оповестят в представения финансов отчет.